

Περισσότεροι από 230 νεκροί στην Ελλάδα από τα καιρικά φαινόμενα σε μια 20ετία

Οι πλημμύρες αποδείχτηκαν μακράν το πιο επικίνδυνο και θανατηφόρο καιρικό φαινόμενο - Η Αττική η πλέον πληττόμενη περιοχή

Τα 500 αγγίζουν τα καιρικά επεισόδια στην Ελλάδα από το 2000 μέχρι σήμερα, τα οποία έχουν προκαλέσει φυσικές καταστροφές με κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, σύμφωνα με το meteo του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

Οι συνολικές απώλειες ανθρώπινων ζώων εξαιτίας των καιρικών φαινομένων αυτής της περιόδου εκτιμώνται σε 232. Από αυτούς, 132 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε πλημμυρικά επεισόδια την περίοδο 2000-2020, πράγμα που δείχνει ότι οι πλημμύρες είναι μακράν το πιο επικίνδυνο φαινόμενο. Ο μεγαλύτερος συνολικός αριθμός επεισοδίων καταγράφηκε το 2014, ενώ ο μεγαλύτερος αριθμός επεισοδίων με πολύ σοβαρές επιπτώσεις το 2019.

Την περίοδο 2000 - 2020 καταγράφηκαν 488 επεισόδια τα οποία επηρέασαν από έναν έως 28 νομούς το καθένα, με μέσο αριθμό νομών που επηρεάστηκαν τους τρεις. Εντός του 2021, με την προσθήκη μερικών ακόμη καιρικών επεισοδίων, αυτά έως το Μάιο άγγιξαν τα 500.

Το 32% των επεισοδίων -δηλαδή το ένα στα τρία- προκάλεσε πολύ σοβαρές επιπτώσεις (μεγέθους Ι3), το 37% προκάλεσε μέτριας σοβαρότητας επιπτώσεις (μεγέθους Ι2) και το 31% προκάλεσε μικρής σοβαρότητας επιπτώσεις (μεγέθους Ι1).

Οι μήνες Οκτώβριος και Νοέμβριος παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συχνότητα επεισοδίων, γεγονός που χαρακτηρίζεται από τους ερευνητές αναμενόμενο, δεδομένου ότι οι περισσότερες καταστροφές από καιρικά φαινόμενα στην Ελλάδα οφείλονται σε έντονες βροχοπτώσεις που προκαλούν πλημμύρες, οι οποίες είναι ιδιαίτερα αυξημένες τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Όσον αφορά στους καλοκαιρινούς μήνες, αναπτύσσονται καταιγίδες τοπικού χαρακτήρα, οι οποίες όμως μπορεί να γίνουν ιδιαίτερα επικίνδυνες όταν συνοδεύονται από έντονο ρυθμό βροχόπτωσης και σημαντική κεραυνική δραστηριότητα.

Το ένα τέταρτο του συνόλου των καταγεγραμμένων επεισοδίων σχετίζεται με απώλεια ανθρώπινης ζωής. Συνολικά 229 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους την περίοδο 2000 - 2020 εξαιτίας καιρικών φαινομένων στη χώρα μας (και άλλοι τρεις έως το Μάιο φέτος). Οι περισσότεροι υπήρξαν θύματα πλημμύρας και κεραυνού, ενώ πολύ λιγότεροι υπήρξαν θύματα ανεμοθύελλας, ανεμοστρόβιλου, παγετού ή καύσωνα. Πιο επικίνδυνοι ήταν οι φθινοπωρινοί και χειμερινοί μήνες. Συγκριτικά, κατά τη διάρκεια της εικοσαετίας οι περισσότερες απώλειες εμφανίζονται το Νοέμβριο, με κύρια αιτία το επεισόδιο στη Μάνδρα Αττικής το Νοέμβριο του 2017 που προκάλεσε 24 απώλειες.

Η πλημμύρα, σε ποσοστό 63%, υπήρξε το πιο σύνθηρες φαινόμενο με σοβαρές επι-

πτώσεις την περίοδο 2000 - 2020. Τα έτη 2014 και 2019 ήταν αυτά με τα περισσότερα φαινόμενα κατά την περίοδο 2000-2020, με τις πλημμύρες να έχουν τη μερίδα του λέοντος (41 και 33 αντίστοιχα).

Αττική η πλέον πληττόμενη περιοχή

Οι περιοχές με τα περισσότερα επεισόδια με κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις είναι η ευρύτερη περιοχή του λεκανοπεδίου Αττικής (Αθήνα-προάστια) με 80 επεισόδια, η Θεσσαλονίκη με 75, τα Χανιά με 53 και η Ηλεία με 50.

Ο νομός Αττικής, όπου διαμένει περίπου το 35% του συνολικού ελληνικού πληθυσμού, είναι η πλέον πληττόμενη περιοχή της Ελλάδας, καθώς επηρεάστηκε από το ένα τέταρτο των καιρικών επεισοδίων που εκδηλώθηκαν στη χώρα την περίοδο 2000-2020, ενώ 53 άνθρωποι εκτιμάται ότι έχασαν τη ζωή τους στην περιοχή εξαιτίας καιρικών φαινομένων.

Από τη γεωγραφική κατανομή των επεισοδίων, παρατηρείται ότι οι παράκτιοι νομοί είναι περισσότερο εκτεθειμένοι σε έντονα καιρικά φαινόμενα. Αλλά και οι περισσότερο αστικοποιημένοι νομοί είναι πιο ευάλωτοι στα καιρικά φαινόμενα, καθώς η αστικοποίηση συμβάλλει στην τρωτότητα έναντι των καιρικών κινδύνων.

Η επιχειρησιακή μονάδα Meteo του Ινστιτούτου Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΙΕΠΒΑ) του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ) έχει αναπτύξει και εμπλουτίζει συστηματικά μια βάση δεδομένων, με στοιχεία που αφορούν σε επεισόδια πλημμύρας, κεραυνικής δραστηριότητας, χαλαζόπτωσης, χιονιού/παγετού, ανεμοθύελλας, ανεμοστρόβιλου, καθώς και σε καύσωνες, ταξινομώντας τα με βάση την ένταση των καιρικών φαινομένων και των επιπτώσεών τους.

Στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου για την Κλιματική Αλλαγή και του έργου CLIMPACT, επικαιροποιήθηκε το ευρείο των καιρικών επεισοδίων και είναι δι-

Η πλημμύρα, σε ποσοστό 63%, υπήρξε το πιο σύνθηρες φαινόμενο με σοβαρές επιπτώσεις την περίοδο 2000 - 2020.

αθέσιμο στον ιστότοπο https://meteo.gr/weather_cases.cfm, ενώ αναπτύχθηκε και σχετικός διαδραστικός χάρτης.

Όπως αναφέρουν οι ερευνητές του meteo Κατερίνα Παπαγιαννάκη, Βασιλική Κοιρώνη και Κωνσταντίνος Λαγουβάρδος σε άρθρο τους στο τελευταίο δελτίο του Εθνικού Δικτύου για την Κλιματική Αλλαγή, με θέμα τα εργαλεία και τις υπηρεσίες αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών, που αναπτύσσονται από τα μέλη του δικτύου στο πλαίσιο λειτουργίας του CLIMPACT, τα καιρικά φαινόμενα προσελκύουν τις τελευταίες δεκαετίες ολοένα και περισσότερο το επιστημονικό ενδιαφέρον, λόγω του αυξημένου μεγέθους των επιπτώσεων που έχουν στην οικονομία, στην κοινωνία και στο περιβάλλον. Το μέγεθος των επιπτώσεων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως είναι η ένταση των καιρικών φαινομένων, καθώς επίσης η ευπάθεια, η ετοιμότητα και η προσαρμοστικότητα του πληθυσμού που εκτίθεται στα καιρικά φαινόμενα.

Όπως δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η κα Παπαγιαννάκη, «παρατηρούμε μία αυξητική τάση στη χώρα μας στο πλήθος των καιρικών επεισοδίων με αρνητικές κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις ετησίως, με έντονη ωστόσο διακύμανση. Οι πλημμύρες, ιδίως οι ξαφνικές που εκδηλώνονται ως αποτέλεσμα έντονων βροχοπτώσεων μικρής διάρκειας, υπήρξαν μακράν το πιο επικίνδυνο φαινόμενο με ζημιές και απώλειες ζωής, ιδίως τους φθινοπωρινοί μήνες. Συνολικά, 132 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε πλημμυρικά επεισόδια την περίοδο 2000-2020».

«Σύμφωνα με όλες τις επιστημονικές μελέτες», πρόσθεσε, «στην περιοχή της Μεσογείου η συχνότητα και η ένταση των ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως οι καταιγίδες, είναι πολύ πιθανό να επηρεαστούν σημαντικά από την παγκόσμια αλλαγή του κλίματος και την απερίμενη, με αποτέλεσμα την πιθανή αύξηση των έντονων πλημμυρικών επεισοδίων στην περιοχή».